

Preggh Balázs

Elbeszélés
és
novellafüzérek

Első kiadás

Nonprofit Magánkiadó Budapest 2021

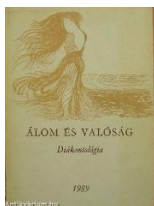
ISBN 978-615-81751-7-3 PDF Pregh Balázs Elbeszélés és
novella-füzérek

Copyright© A könyv teljes tartalma szerzői jogvédelem alatt áll. A könyvből részletet vagy a könyv teljes tartalmát másolni, idézni, felhasználni csak és kizárólag a szerző, Pregh Balázs írásos engedélyével lehet. Ellenkező esetben a hatályos jogszabályok alapján – az 1999. évi LXXV. törvény, valamint a 2012. évi C. törvény 385.§ – alapján, jogi eljárás megindítását kezdeményezzük, továbbá a jogosulatlan felhasználás napidíja is felszámolásra kerül.

A képek forrása a Pixabay, Unsplash, freepik, Wikipédia, kivételek ez alól az antológiákról készült képek, a rólam készült fotók, mely közül egy az Informatika a Látássérültekért Alapítvány oktatótermében készült, a másik Máltán

Eddig az alábbi kiadványokban jelentek meg nyomtatásban műveim:

Versek:

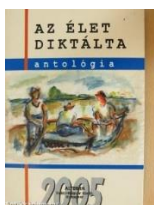

Álom és valóság Diákantológia 1989

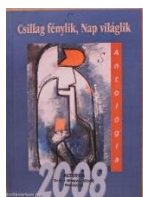
Heves Megyei Hírlap 2002

Lyra – a Boldog Jövőnkért Alapítvány irodalmi antológia 2003
ősz

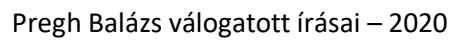
Lyra – a Boldog Jövőnkért Alapítvány irodalmi antológia 2003
december

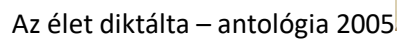
Az élet diktálta – antológia 2005

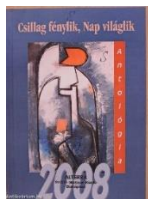
Csillag fénylik, Nap világlik – antológia 2008

Lyra – a Boldog Jövőnkért Alapítvány irodalmi antológia 2003
október

Csillag fénylik, Nap világlik – antológia 2008

Preghe Balázs válogatott írásai – 2020

Preghe Balázs válogatott írásai – bővített kiadás - 2020

DÍJAK:

EMLÉKLAP Az én Budapestem 2002 november 21

EMLÉKLAP Mécs László Irodalmi-díj 2003 október 18.

A tudományos-fantasztikus novellák közül kettő sikeresen szerepelt egy Preyer Hugo-pályázaton.

LEKTORI JELENTÉS:

Batári Gábor főszerkesztő (ALTERRA) 2003 április 24.

Tartalomjegyzék

Elbeszélés	9
B. Vegeth Álmos könyve	9
Szépirodalmi novellák	24
Egy elfeledett, indián törzs története	25
A varkocsok.....	30
A titokos dolog	35
Ősz.....	39
Szerelem	42
Álom	49
Karácsony	52
Kedvenceink.....	57
Tudományos-fantasztikus novellák.....	61
Az érem másik oldala	62
Az Asztenoszférán túl	68
Őrzők vagy angyalok?.....	73
Fejlődés?.....	79
Ipekakuána	85
Kiemelés	89
Lehetőség.....	92
Újabb esély.....	102
Internetes linkek	108

A kötet szerzőjéről	109
Lektori Jelentés.....	110
Dióhéjban e kötetről.....	111

Elbeszélés

B. Vegeth Álmos könyve

B. Vegeth Álmos

Múltja Jelene Jövője

Mottó: Nem az én hibám, hogy nem egy éhező ország nyomorgó városának mocskos negyedébe születtem. Ne engem akarjanak meggyőzni a drága reklámokkal, hogy lelkiismeret furdalásom legyen, amiért nem adok még több pénzt a rászorulóknak.

ELŐJÁTÉK József Attila: Kiáltozás

Szeretném ezúton bemutatni B. Vegeth Álmost. Vegeth Álmos lassan lépkedett az örökzöld fák alatt. Fényesen sütött át a nap meleget ontó sugara a levelek között. Csend ölelte át a levegőben, mint szerető kedves karja. Langyos szél apró suhintásokkal ért arcához, virágillatú csókot hintve ajkára. Rovarok zengtek fülébe érthetetlen szólamokat. Madarak neszezték az avarban, és a bokrok aljában. Énekes madarak különböző dallamokat gyakoroltak a fák ágain ücsörögve.

Ezúton szeretném bemutatni B. Vegeth Álmost, aki súlyos gondolatainak terhe alatt görnyedve ült egy széken. Kezében lévő cigarettájából, és szájából sűrű füst gomolyogta körbe testét. Előtte a kemény, sötétbarna faasztal tetején egy üveg, mellette egy tartalmától már félig megfosztott pohár. A zárt ablakon keresztül is beáramlott odakintről a zaj. Éjszaka volt. Odakinn sötét égbolton próbáltak meg valamilyen életet lehelni a világ takaróját jelentő égre a csillagok, és a halványan világító hold.

Bemutattam már B. Vegeth Álmot? Vegeth Álmosról elmondható, illetve leírható tény, hogy a médiák áldozata. Egyaránt hatott életére az írott, és az elektronikus sajtó. Teljesen másként alakult volna sorsa, ha meghitt magányában, a külvilág dolgaitól elrekesztve tengeti napjait. De valakik, valahol úgy döntöttek, a médián keresztül nagy pénzeket lehet megszerezni, ezért elhitették a mindennapi emberekkel, hogy senki nem létezhet hírek nélkül.

Az volt az a tavasz, amikor rájött, hogy gondolkodó akar lenni

Az volt az a nyár amikor, eldöntötte írásba menekül. A mai napig nem érti, miért nem képes arra, hogy rajzolással, énekléssel, zenéléssel vagy színészkedéssel fejezze ki gondolatait. Magukba zárták őt a leírt szavak. De félő, hogy így csupán csonka töredékét tudja visszaadni mindannak, ami benne lakozik.

Az volt az az ősz, amikor az írásból már annyit tapasztalt, hogy most már elkezdheti a kritikai írások gyakorlását. Úgy vélte csak a lehet igazán jó kritikus, aki már kipróbálta és bizonyos szinten teljesített és úzi azt, amit mindenkor kellő távolságból és tárgyilagossággal fog bírálni, mivel a személyeskedés megöli az eredményt. Azok a kritikák, amelyeket harag, irigység és butaság táplál, az nem szolgálja a kriticismus hosszú távú érdekeit. Zászlajára bárki bármit kitűzhet, ha ezzel mások malmára hajtja a vizet.

Az volt az a tél, amikor úgy döntött elég. Nem az zavarta, hogy keresete nem volt állandó. Hanem az, hogy akik pénzelték a folyóiratokat, kiadványokat és könyveket, azok ugyanabba a hibába estek, mint annak idején a mecénások. Minden korszakban azoknak az embereknek van pénze a kultúra támogatására, akiknek vagy megfelelő tudása nincs, vagy nem elég tehetségesek, esetleg kevesebb fantázia jutott nekik, mint azoknak az íróknak, akiket segít anyagilag. Ezzel azonban egyrészt rögtön jogot formál arra, hogy őt is tekintsék a kultúra részének, másrészt akarva s akaratlan befolyásolja azt, amit neki nem lenne szabad. Az ilyen áron szerzett pénz pedig pont ellenkező hatást vált ki. Nem előre fejleszti a kultúrát, hanem megöli az identitást, a nyelvet, mind az irodalmárok, mind pedig a nyelvészek szintjén.

Mindig is remegett a keze. Önkéntelen dolog volt ez nála, nem valamiféle betegség által kiváltott mozgás. Rángatózásig sosem vitte, csak finoman vibrált.

Valószínűleg a jövő okozta azt, vagyis titkolt félelem a következő pillanattól. Mit is hoz majd a következő pillanat, perc, óra, nap. Időben távolabbra nem is tervezett már.

Tartott az olyan történésektől, amiket nem ő irányított, amikben nem volt tapasztalata. Mégis ugyanakkor mindig is vonzották az ismeretlen dolgok.

Igazán nagy hibája az volt, ahogyan gyermekkori családi életéből, illetve inkább élettelenségéből élete végéig vonszolta magával azt a szokását, hogy főleg közelében lévők között, és ezen közegből kollégái, továbbá főnökei közt kereste a példaképet, az idősebb testvér apa és anya fiatal életében számára kiesett mozaikdarabkáit, egységessé összeállító társ személyét.

A házban hol lakott, már történt egy olyan esemény, amelyet nem nagyon értett. Később, ahogy mondani szokták érettebb fejjel – ami persze egyáltalában nem a korral hozható összefüggésbe, miként azt tévesen gondolják az emberek –, úgy vélte ez lehetett az első jele érzékenységének a világ dolgai iránt.

GYŰLÖLET?

A körfolyosós házban nem volt titka egymás előtt a lakótársaknak. Azt ugyanis, hogy valakinek magánélete legyen, bizony meggátolták az épület tulajdonságai. Főleg a falak mérete.

Így hát egyáltalán nem csoda, hogy az alsóbb emeleten lakók nagyon is élesen hallották mindazt, ami a földszinti házmaster-lakásban zajlott. Nem lehetett nem észrevenni, miként a férfi minden áldott – vagy inkább áldatlan – este hazatántorgott a kocsmából és nem a dicsőségtől ittasan ordítózik a feleségével, sőt néha

tettlegesen is bántalmazta az asszonyt. A nő persze csak tűrte a dolgot. Az úgynevezett fejlettebb világban sem sikerült még elhíttetni az emberi nemmel, hogy nem sajátíthatja ki a másik nem tagjait, még akkor sem, ha közöttük házassági vagy egyéb kötelék van. A lakók úgyszintén elnézték ezt a dolgot. Ami érthető viselkedés annak tudatában, hogy a házmesterség bizony igen nagy hatalommal bírt.

Volt azonban a sok munkás lakó között egy fiatalember, aki végül egy alkalommal kilépett a sokadalomból, odament és megállt a házmesterrel szemben pár centiméterre tőle az udvaron. Mélyen a vérekes és kidudorodó szempárba nézett. Így bámulták egymást néhány pillanatig, majd a fiatalemberben észrevehetetlenül megindult valami. Legbelülről áradt szét, mint a fájdalom. Az erek végigvitték a jelzést szervezetében. Idegpályái üzenték, hogy szorítsa ökölbe jobb kezét.

Mindebből a másik fél semmit sem vett észre. Bódult agya nem jelzett semmilyen veszélyt, és ha jelzett volna azzal sem jutott volna messzire. Védekező rendszere tompán figyelte a bekövetkező eseményeket.

Mindenki más csak nézett tehetetlenül. Sejtették mi fog bekövetkezni, de senki sem mert beavatkozni. Néhányan persze még örültek is annak, hogy végre valaki megteszi azt, amit már régen meg kellett volna tenniük. Mások pedig csak félelemből nem mertek megszólalni.

A fiatal férfi keze meglendült.

Csak úgy hasította a levegőt.

Aztán egyszer csak megállt a levegőben pontosan a vak harag célpontja előtt.

Majd a jobb kéz lassan elernyedve leereszkedett a test mellé.

Nem tudta senki mire vélje a történeteket. Hiszen már mindenki füleiben hallotta a csont recsegését.

Befejezés1: A részeg attól a naptól kezdve nem ivott.

Befejezés2: A fiatalember elköltözött.

B. Vegeth Álmos gyermekként bizony nem nagyon szeretett olvasni. Okát ugyan nem tudta volna megmagyarázni, de érezte, nem kellenek neki a másik ember által betűkkel papírra vetett gondolatok sora.

Később azonban óriásit változott. Falta a sorokat. Kedvencei a mesék, a versek és a komolyabb regények lettek. Őt is elkapta valamiféle szenvedély, hogy megossza másokkal mindazt, amik foglalkoztatták. Nem a halhatatlanságra vágyott, nem a világhírnévre. Egyszerűen úgy érezte, amiket ő érez, amiket ő szavak játékaival kifejezni bír, az talán embertársainak hasznos lehet. Önzés nem vezérelte. Meggazdagodás helyett bizonyosfajta elégedettségre vágyott, amit ha nem is konkrét visszajelzésekkel szeretett volna megkapni, csupán csendes örömet keresett.

Eljött életében az az idő, amikor színészeket nézve úgy érezte, hogy benne is megmozdul valami, ami eddig ott kucorgott, valahol végtelen mélyen a hús, a vérerek, a megfoghatatlan is-meretlen gyökereinél.

Hamarosan ráébredt, hogy amiket lát a színpadon, amiket átél a filmvásznak előtt ülve, azok nem is annyira tetszenek neki. Nem vonzotta a sztárság gondolata. Szívesen ragadott volna tollat, hogy kritikával illesse mindazt, amit filmművészetnek neveznek. De tisztában volt azzal, hogy neki nem fogják engedni a publikálást mindaddig, míg sok pénzt ki nem ad egy több éves képzésre, amin vagy kap a pénzért cserébe tudást, vagy nem.

Véletlen vezérelte sorsának guruló kerekét, amikor rájött, ha rendező lehetne, sokkal többet adhatna át gondolataiból, sokkal több embernek. Bement hát egy felvételi vizsgára. Megtanulta szívéhez, és érzéseihez legközelebb álló emberek verseit. Amikor pedig azt is megkérdezték, milyen színműveket vinne színpadra egy évadban, hát azt is féltő gondossággal tette. Mindössze tizennyolc évesen.

A vizsgáztató egy alacsony, számára ismeretlen nevű egyénből állt.

- Milyen darabokra gondolt?

Felsorolta.

Ezután egy olyan tesztkérdést kapott, ami nem függött össze a színházzal, sem az irodalommal. Ilyen tesztkérdésre nem számított. Sejtette, hogy a kellene válaszolnia. Gondolkozott,

mint egy kvízműsor versenyzője. Most a jövője a tét.
Töprengett, de a döntőbírósnak nem volt erre ideje, nekik gépiesen kellett válogatnia a rengeteg jelentkező közül. Nem azt az embert látták maguk előtt, akinek a sorsa dőlhet itt el, hanem a pénzt nézték, amit majd a jelentkezők befizetnek. Végül úgy döntöttek elég lesz a várakozásból.

- Majd, ha már tudja a választ, akkor jöjjön vissza.

Addigra már tudta a helyes választ, de ráérezett, hogy ez az ember nem méltó arra, hogy fiatalabbakra bármilyen hatást gyakoroljon. Vitatkozáshoz a gyermeki látásmóddal rendelkező Vegeth gyenge volt még. Érzései elvakulttá, elragadtatottá tették volna. Csendben elvált hát ettől az álmától. Még hónapokig rágódott, öngazolást keresett. Kereste a hiba okát, hogy miért nem készült fel még sokkalta alaposabban.

Sok évnek kellett eltelnie, mire Álmos rájött, hogy nem kell ahhoz világot járni, és nem feltétlenül szükséges mindenféle műveltségre szert tenni ahhoz, hogy valaki tökéleteset alkothasson a művészetek bármely ágában.

B. Vegeth Álmos maga is meglepődött, mennyi egymástól különböző én alakult ki benne. Eleinte csak két arca volt. Egy munkahelyi és egy, amit otthon viselt. Aztán már az idők során kialakultak kollégánként, ismerősönként, barátokként eltérő arcai.

Mindezt sztárallűr, sztár gázsi, sztárokat övező hisztériás tömeg vagy az őket megillető tisztelet nélkül.

Mint a hangutánzó művész, ki végül a saját hangját nem leli.

Nos, a jogok világában él. Joga van az élethosszig való tanuláshoz. Igaz, pénze az nincs hozzá. Joga van, hogy ott éljen, ahol csak akar. Kár hogy sem módja, sem lehetősége nincs hozzá. Csupán álmaiban lehetett ott, ahol a valóságban is szeretett volna tartózkodni.

Tulajdonképpen nem nevezhetjük őt naivnak. Sőt, egy idő után mindenféleképpen kialakított egy bizonyos széles látókört. Ha már muszáj kiragadtatnia saját magát, – a mások által szürke hétköznapiaknak titulált – lételeméből, akkor azt már alaposan teszi meg. Arra azonban tényleg nem számított, hogy a külvilág feléje érkező jeleiből sohasem lehet eléggé széles látókört kialakítani, talán még egy óriási látógömböt sem.

Nehezebbre esett menni. A tudata, akarata elfáradt. De szervezete fizikailag automatikusan átvette az irányítást. Lépdelt a hideg hóban. Hideg? Viszonylagos fogalom. Neki most a –12 Celsius-fok annak számított. Tartotta magában a lelket. De nem tudta mire jó ez, s meddig van értelme. A világban nagyon régóta – akármilyen időszámítást veszi alapul – semmi sem változik.

A médiának sikerült Álmot ugyanúgy rászoktatnia a médiára, mint a többi embert.

Rengeteg információt szerzett olyan dolgokról, amikről egyáltalában nem tudott volna másképp. Talán nem is lett volna baj.

Az évek során azonban észrevette, hogy bizonyos dolgok nem egészen, vagy egyáltalában nem egyeztethetők össze az ő életében tapasztalt dolgok és a médiák által előadott dolgok közül. Kezdett kialakulni benne valaminek a csírája. Nem mindent hitt el, abból, amit el kellett volna hinnie, hiszen erre van a média. Sőt, valami más is kezdett gyökeret eresztetni tudatának még érintetlen talaján. Amit mások cinizmusnak, kritikai vénának neveznének.

Élete eközben folytatta a maga által megkezdett utat. Volt egy ideig katona, és rájött mennyire értelmetlen dolog ez az egész. Sokkal egyszerűbb és olcsóbb lenne arra tanítani mindenkit, hogyan éljenek békében, mint arra, hogyan védjék vagy támadják embertársaikat. Hónapokon át semmi értelmeset nem cselekedni az állampolgárok pénzéből, nem a legjobb elfoglaltság annak, akinek lenne más tennivalója. Jó lehet annak, aki nem tudja mit is csináljon, de ilyen felesleges időtöltésre talán mást is ki lehetne találni.

Talán, ha a családokban, és az iskolákban tudatosítanák mi is az a szeretet, és együttélés, tolerancia, akkor akár meg is lehetne szüntetni a katonaság felesleges intézményét.

Végre akadt valami az életében, aminek nagyon örült. Állást talált egy könyvtárban. Szerette a könyveket. Így hát megtalálta a megfelelő helyet. Ezt hitte.

Aztán megtapasztalta, hogy a könyvtárosok között milyen intrikák dúlnak. Milyen harc folyik a könyvek megszerzéséért, birtoklásáért. Milyen előnyökkel rendelkezhet néhány olvasó a többi kölcsönzővel szemben.

Kezdte úgy érezni, hogy most már elárulták a legszentebb dolgot is, amiben eddig hitt. A könyveket. Bemocskolták.

Mennyire különös logika az, amely arra ösztönzi az embereket, hogy ne vegyék észre a kellemetlen dolgokat, és ezáltal teljesen érzéketlenné teszi az embereket.

Hiszen semmivel sem különbözik a háború a békétől, csakis a méretek térnek el. A békében ugyanúgy meghalnak emberek, csak a szegénységtől, munkanélküliségtől, hidegtől, alkoholizmustól, drogoktól és betegségektől. Erre csak legyintenek mások, sajnálkoznak.

Ugyanúgy ölik egymást az emberek, csak azt mondjuk rá, hogy pénzért teszik vagy más misztikus okokból. De a lényeg ugyanaz marad. Valaki kioltja a másik valaki életét, de mert ezt úgynevezett békében teszi, így nem tűnik lényegesnek.

Minden nap érnek embereket megalázások az utcán, a hivatalban vagy bármely más élettérben. Ez lehet nemi, faji, erkölcsi megalázás, de mivel békében élünk, nem lesz visszhangja a dolognak. A jogi állam, és a demokrácia mindezt lehetővé teszi a mindennapi élet szintjén.

A tömött utazási járművek békeidőben senkit sem háborítanak fel,

A halál iránti közöny hihetetlen méreteket ölt.

Az egyéni ember sorsa nagy kérdéseiben képtelen saját alkotmányos jogait érvényesíteni. A bürokrácia ellen küzdeni sokkal elkeseredettebb és kilátástalanabb, mint fegyverrel a kézben harcolni.

Milyen érdekes, hogy a hangya, az ászka, a patkány és még sorolhatnánk azokat az állatokat, akik nagyon-nagyon régóta élnek a földtekén, vajon hogyan tudott alkalmazkodni mindenhez, és hogyan maradhattak fenn a mai napig. A válasz igen egyszerű. Azokat a helyeket kedvelik, és ott élnek, ahová az emberek irtóznak betenni a lábukat. Sötétség és nedvesség.

Az állatok állítólag nem gondolkodnak az élet nagy kérdésein. Csak végzik a dolgukat minden nap. Az emberben megvan a képesség arra, hogy felmérje tetteinek súlyát, mérlegeljen, következtetést vonjon le, s ha kell, változtasson életvitelén.

Akkor most ki a magasabb rendű?

A pénz még mindig beszél, de már senki sem ugat.

Bárki vagy bármi hozta létre vagy alkotta meg az embert, az illető vagy dolog önmaga ellen cselekedett vagy tudatosan, vagy sem de öngyilkosságot indított el az ellen, amit mi Földnek, Világegyetemnek nevezünk.

- KORKÉP, KÖRKÉP, KÓRKÉP, KÁRKÉP -

Úgy gondolta ráér. Sétál egy nagyot. Csavarog. Körülnéz. Oly régen tett már így. Ideje van bőven. Hosszú idő után ismét megismeri a várost ahol él.

Elindult hát. De akármerre ment egy idő után azt vette észre magán, hogy elszáll a kezdeti kalandvágy belőle.

Mint a lassított felvétel, úgy mozgott. Agya gyorsan működött, de teste irányítására tompa köd telepedett. Nem értette, hogyan képes ennyire kizárni a környezetét. Valamilyen őrangyal azonban vigyázott rá, mert sehol sem keveredett balesetveszélybe. A közlekedési lámpák sem mutatták feléje piros égőiket.

Nem azon múltott, hogy milyen lábbal kelt fel reggel. Egyszerűen minden jókedvet leromboló érzés kerítette hatalmába, ahogy nézte, amit nézett, és látta, amit látott.

Nem tudta megérteni, miért kell egy városnak ilyen stációkon át eljutni a nagyvárosi, sőt világvárosi piederstálra.

Lépten-nyomon állva vizelő férfiak. Az autók, mint a halálos kór, apró élősködőkként ellepték az utcákat. A nemtörődöm köz-, és magánszféra hagyta, hogy kedvenceik és saját mocskuk elálassza az életterüket.

Ahogy leült egy régies kávéház nyitott teraszára, hogy megpihenjen kicsit, a járdán tőle 2 méternyire megpillantott egy újságosstandot. A kirakatban telis-tele újságokkal. Elállatiasodott módon szinte minden szinten a szex

tükröződött. Vagy a napi szintű „butítás”. Generációk lettek „búfelejtő”-k rögeszmés áldozataivá. Bár az épp aznap látott megrögzött alkoholista meglepően könnyed eleganciával próbált elhessegetni egy vélt vagy valós porszemet, vagy pelyhet az amúgy teljesen rongyos kabátjáról.

A tömegközlekedés közlekedni nem tudó tömeggé vedlett.

Tudta ideológiai nézetei, – melyek csupán utópisztikus képeket festettek le – nem sokat értek.

Egyre távolabb járt a jelentől. Depressziós hangulatain nem tudott, – nem is akart – változtatni. Mind sötétebben látta a jövőjét, a jövőt.

Kirakatirodalom:

Média novella

Az embereket nyomasztja a hőség. A járókelők nehezen kapnak levegőt a perzselő aszfaltból áradó melegben. Ám ekkor az egyik utca sarkán megjelenik a hős.

Nos a főszereplő mindjárt jön, addig is szeretnék köszönetet mondani az x.y. kiadónak.

Ahogy a sarkon befordult, könnyedén lépdelt, mint akinek meg sem kottyán a hőmérséklet hőmérőpróbáló szintje. Körülbelül 10 lépésre lehetett, amikor...

Rögtön jön a főszereplő...

Szeretném megragadni az alkalmat, hogy elmondjam, milyen sokra tartom az osztrák nyomda által használt környezetkímélőnek nevezett műanyag papírszerűséget.

Akkor hát most és itt jöjjön a főhős.

Vagyis sajnos mégsem. Nem ér rá.

Egy másik sikerebb íróhoz pártolt át.

Az igazán fontos dolgok, kimondatlanok maradnak.

A kötet valahány epizódból áll. Az utolsó különdíjat kapott.
(volna.)

SZÉPIRODALMI NOVELLÁK

Egy elfeledett, indián törzs története

A törzs tagjai felkészültek a harcra.

De a férfiak testét más indián törzsekétől eltérően nem borították csata előtti harci festések.

Nem használtak növényi vagy állati szereket vagy énekeket arra, hogy még vadabban menjenek majd a csataterre. Nem úgy viselkedtek, ahogyan sok más indián törzs tagjai tették volna hasonló helyzetbe.

Rikkantásokkal vagy más ijesztő hangokkal, mint például a harci dalok kántálása, sem fogják manipulálni az ellenfél viselkedését a küzdelem hevében. Mindezt nem azért, mert nem volt számukra fontos a győzelem.

Azonban ez az indián törzs a földrészre érkezésük óta nem keveredett magától háborúba. A törzs tagjai, az idős, a felnőtt férfiak, a nők és a kisgyermekek mind békében éltek önmagukkal, egymással, és a természettel.

Halászó, vadászó és gyűjtögető életmódot folytattak. A környezetükben fellelhető élelem elegendőnek bizonyult számukra és igényeik kielégítésére, ezért nem szorultak rá, maguktól pedig eszükbe sem jutott, hogy távolabbi prérikre menjenek portyázni egy vándorló csordát követve vagy, hogy a szomszédos törzsek területeiről rabolják el azt, amiért nem dolgoztak meg.

Amikor őket érték támadások más törzsek által szervezett harcosokból álló csapatoktól, inkább a békés utat

választották, és ha volt rá esélyük, felszedték a sátorfaikat és továbbálltak a harc helyett.

Egyike volt azon kevés törzseknek, akik egyaránt megtalálták számításukat a préríken, a felvidéken és a hegyvidék vadonjaiban.

Ezért is volt ez a mostani kihívás, hihetetlenül nagy a számukra.

A törzs neve homályba vész, ahogy a törzsfők neveit sem találni sehol. Írásos formában nem örökítették át anyagot az utókor számára, csak és kizárólag a szájhagyomány útján adták át a tudást generációkon keresztül.

Nem tudjuk kik voltak ők. Csak néhány más törzs rájuk utaló megjegyzéseiből lehet egyáltalán következtetni a létezésükre.

Nevek sem a történészek, sem a történetírók számára nem állnak rendelkezésre. Nem úgy, mint sok más törzs esetében, amilyen például az algokin néphez tartozó arapaho, csejenn, delavár, mohikán, vagy az irokéz néphez tartozó cseroki, huron, vagy a sziú dakoták és a muszkogi krík.

Az ő indián törzsük is a többiekéhez hasonlóan megszámlálhatatlanul sok holdtöltével ezelőtt érkezett e földrészre. Vándorlásaik és letelepedett időszakuk változása során nagyon kevés más törzsszel hozta őket össze a sors. Olyankor is csak nagyon rövid időre.

Általában kereskedtek az idegen törzs tagjaival, majd vagy ők döntöttek úgy, hogy tovább állnak, mert a másik törzs szemet vetett a vidékre, ahol addig ők tartózkodtak, és a harc kezdett

elkerülhetetlenné válni, vagy pedig a másik törzs vezetői döntöttek úgy, hogy más vidékre vonulnak tovább.

Sem a törzsük idősebb, sem a középkorú sem a fiatal tagjai sem féltek semmiféle harc felvételétől szükség esetén, de mindannyian egyöntetűen úgy vélték, az általuk addig megismert világ, bőven elég nagy ahhoz, hogy a prérók, a hegyek, a völgyek, a folyók, a tavak között és mentén egymással megférjen és békében éljen mindenki.

Ezek ellenére az indiánok között mégsem gyáva népként emlegették őket. Mert ha törzsfőnökeik a legvégső esetben mégis úgy döntöttek, hogy muszáj csatába bonyolódniuk, a törzs tagjai nem hunyázkodtak meg. Akkor sem, ha többszörös túlerővel szemben kellett küzdeniük, és akkor sem, ha egy vérszomjas, ádáz csapat támadott rájuk.

De számukra ilyenkor is teljesen felfoghatatlan volt, hogy az ugyanahhoz a néphez, mint például az athapaszkokhoz tartozó apacsok és navahók miért háborúztak egymás ellen. Ahogy a sziú néphez tartozó varjú törzs mindenkivel szemben elkövetett kegyetlenségét sem értették.

Mivel ez a harc most elkerülhetetlennek bizonyult, hallottak már a kegyetlen ellenfélről, így biztosra vették a csata kimenetelét.

Mivel a területet, ahol a legutóbb letelepedtek, és újra kezdték halászó, vadászó és gyűjtögető életmódjukat, egyik oldalról egy mély szurdok, a másiktól egy mély kanyon szegélyezte, menekülési útvonaluk nem volt.

Egy másik indián törzssel szemben a helyzetük nem lett volna teljesen reménytelen. A több tízezer évre visszanyúló történelmük során többféle törzssel is keveredtek csetepatékba. Ez nem lehetett volna akadály a számukra. De itt és most a hírhedt fehérbőrűek ellen kellene győzelemre vinni a harc végkimenetelét. Erről pedig tudták, hogy kivihetetlen.

Más törzsek, akikkel találkoztak útjaik során, miközben egyre feljebb és feljebb hatoltak a hegyeken, és egyre mélyebben a hegyeket borító vadregényes erdőkbe, sokat meséltek arról, mik történtek sok-sok törzssel az elmúlt időszakokban. A rengeteg meszárlásról, amit a fehérek követtek el.

A legtöbb törzsből, akik nem fogtak össze más törzsekkel a fehérek ellen, valamilyen okból kifolyólag, eleve elrendeltetett a sorsuk és még írmagjuk sem maradt.

Akiknek esetleg egy-egy csatában sikerült győzedelmeskedniük, csak rövid ideig örülhettek.

A harmadik út az volt, hogy valamiféle alantas szerződést kötöttek a hódítókkal és fennmaradhattak az úgynevezett rezervátumokban.

A negyedik utat pedig nem tudni, hányan választották.

Tudták a törzs tagjai, hogy ez a csata nem azon múlik majd, hogy merről támad az ellenség, és ők hol tartózkodnak. Nem azon, hogy merről fúj a szél.

A fehérek professzionális tömeggyilkolásra fejlesztett fegyverzetével szemben ők teljesen védtelenek voltak.

Megtettek minden tőlük telhetőt, hogy csökkentsék a törzs tagjaira nehezedő nyomást és terhet.

Ez a küzdelem a szurdoktól és a kanyontól behatárolt kis területen nem tartott napokon keresztül. Sőt még órákon át sem.

A kegyetlen ütközetnek egyetlen túlélője maradt.

Az ellenség győzelmi mámorban úszva elvonult a területről, foglyokat sem tudtak ejteni.

Az egyetlen túlélőnek pedig döntenie kellett. Büszkén életben marad, vagy büszkén meghal.

A döntésére sosem derült fény.

Az ő története nem járta be a sajtót, mint Ishi-é, a jana nép egyik ágának a jahi törzsnek a tagjáé, akit az utolsó vad indiánnak tartanak.

Sokan utólag a többi törzs tagjai között vesztes népként írta le őket. Szerintük egyszerűen feladták a dolgot. Sokan mások azonban mégis csodálattal adóznak emléküknek, és emlegetik a törzset, mert vállalták a hihetetlen bátorságot és merték a negyedik utat választani.

2021 február

A varkocsok

A hó szakadatlanul hullott, mintha semmi más dolga nem lenne, csak éppen el akarná fedni az egész világot. El szeretné rejteni átláthatatlan takaróval a rengeteg szennyet, nyomorúságot, keserűséget.

Az utcán lépkedő lány azon emberek csoportjába tartozott, akik nem szerették a telet. Neki a téli fehérségről a később óhatatlanul bekövetkező olvadással járó latyak, szürkesség jutott eszébe. Sajnálta a téli hideg ideje alatt kapualjakban halálra fagyott hajléktalanokat. Ilyenkor egyre erősebben eluralkodott rajta a magányérzet. A rövid nappalok miatt pedig lassan kialakuló depresszióérzete lett.

